

Praktický manuál pro vzdělávání dětí s postižením v běžné třídě připravili akademici z Univerzity Palackého

Olomouc (1. 9. 2014) – Změny ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) přináší novela školského zákona, kterou schválila 27. srpna vláda ČR. Novela zrušila „třídění“ postižení a zavedla nový systém podpůrných opatření. Na legislativní záměr navazuje příprava praktického manuálu pro učitele – Katalogu podpůrných opatření. Pro ministerstvo školství jej zpracovávají odborníci z Univerzity Palackého v Olomouci ve spolupráci s Člověkem v tísní, Asociací pracovníků speciálně pedagogických center a Českou odbornou společností pro inkluzivní vzdělávání. Katalog vznikl díky projektu Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v ČR.

„Novela zákona přináší změnu pohledu na vzdělávání handicapovaných žáků. Od dosavadního způsobu dělení do kategorií zdravotní postižení, zdravotní znevýhodnění a sociální znevýhodnění, k novému systému podpůrných opatření. Tento způsob podpory umožní rychleji a efektivněji reagovat na potřeby dětí se SVP,“ zdůraznil doc. Jan Michalík, hlavní řešitel projektu.

Katalog nabízí 500 listů pro práci s žáky

Týmy tvořené 125 odborníky ze škol, univerzit, poradenských pracovišť a nevládních organizací vypracovaly Katalog podpůrných opatření pro šest „základních“ zdravotních postižení a znevýhodnění: mentální, tělesné, zrakové, sluchové, narušení komunikační schopnosti a poruchy autistického spektra a pro žáky se sociálním znevýhodněním. Materiál nabízí více než 500 karet podpůrných opatření pro přímou práci se žáky. Každá karta je rozpracována podle míry znevýhodnění žáka – do zákonem stanovených pěti stupňů podpory.

„Do rukou učitelů se dostává ucelený manuál rad a návodů, který mohou využít při své práci. Katalog nabízí pedagogům konkrétní návody pro vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření,“ přiblížila dr. Pavlína Baslerová.

Chceme zpětnou vazbu od učitelů

Autoři počítají s tištěnou i elektronickou verzí katalogu. Pracovníci projektu s ním během srpna seznámili pedagogy ze 140 škol v České republice – jde o školy všech stupňů, včetně škol speciálních a praktických, ve všech regionech ČR. Tyto školy budou materiál od 1. září do 31. prosince pilotně ověřovat.

„Počítáme s rozsáhlým ověřováním a připomínkováním předloženého návrhu. Na základě získaných připomínek budou dílčí části Katalogu počátkem roku 2015 upraveny tak, aby co nejvíce odpovídaly potřebám školského terénu. Finální verze bude předána MŠMT v červnu 2015,“ dodal Michalík.

Pedagogická veřejnost, odborníci, rodiče dětí se speciálními vzdělávacími potřebami mohou do konce prosince komentovat jednotlivá podpůrná opatření na <http://vystupy.inkluze.upol.cz>, kde jsou připraveny pracovní verze všech částí katalogu.

Podporu získají také školy

Nový systém zlepšit vzdělávání žáků dnes klasifikovaných jako žáci se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním. „*Systém umožní školám získat podporu, včetně tolik potřebných financí, aniž by bylo nutné tyto žáky nálepkovat jako sociálně znevýhodněné. S vyšší podporou ze strany škol se výrazně zvýší i jejich vzdělávací šance do budoucna,*“ uvedl Tomáš Habart z Člověka v tísni, partnerské organizace garantující oblast sociálního znevýhodnění.

Příklady použití podpůrných opatření

Jana z páté třídy s diagnózou dětské mozkové obrny s poruchami pozornosti, která při práci často využívala PC (k práci s podporou výukových programů), s ním nemohla optimálně pracovat v zaplněné třídě v lavici mezi dětmi. Rušila je a ony rušily ji. V oddělené části třídy jí třídní učitelka vytvořila další pracovní místo, které je možné oddělit paravánem, kam dívka odchází pracovat na PC. V současné době má třída klid na výuku a dívka se může dostatečně soustředit na školní práci, která se tím výrazně zefektivnila.

Sahrab, afgánský chlapec, nastoupil do šesté třídy základní školy. V češtině rozuměl jednoduchým informacím, dokázal vyjádřit základní potřeby. Škola zahájila intenzivní spolupráci s rodinou, aby porozuměla potřebám chlapce i jeho kulturnímu zázemí. Společně si dohodli pravidla předávání informací. Pedagogové sestavili individuální vzdělávací plán. Vyšli vstříc i samostudiem v situaci, kdy pro něj nebylo akceptovatelné, aby probíral témata ze sexuální výchovy v jedné třídě s dívkami. Chlapec se rychle adaptoval na podmínky školní výuky. Nyní studuje na běžné střední škole.

Kontaktní osoby za ověření Katalogu PO na školách:

PaedDr. Pavlína Baslerová, manažerka pro oblast podpůrných opatření, UPOL, tel. 734 144 822

Mgr. Jindřich Monček, manažer pro oblast podpůrných opatření, ČvT, tel. 778 402 765

Kontaktní osoby za projekt:

doc. Mgr. PaedDr. Jan Michalík, Ph.D., hlavní řešitel projektu, UPOL, tel. 777 809 040

Mgr. Tomáš Habart, manažer projektu partnera, ČvT, tel 739 320 763